

LBRIS

We know
books

George Orwell

Ferma animalelor

N U V E L Ă

EDITURA

CREATOR

BRAȘOV, 2026

Cuprins

I.....	5
II.	17
III.	30
IV.....	41
V.....	49
VI.	63
VII.....	76
VIII.	92
IX.	110
X.	126

.I.

Domnul Jones, proprietarul fermei „Conacul“, încuie cotețele de găini pentru noapte, dar, cum băuse peste măsură, uită să astupe și deschizăturile pentru ciugulit. Cu haloul de lumină al felinarului legănându-se dintr-o parte în alta, traversă curtea împleticindu-se, își azvârli cizmele la ușa din spate, își turnă un ultim pahar de bere din butoiul din cămară, apoi urcă scările spre dormitor, unde doamna Jones începuse deja să sforăie.

Imediat după ce lumina din dormitor se stinse, un freamăt și o agitație se făcură simțite în toate colțurile fermei. În timpul zilei circulase zvonul că bătrânul Senior, porcul Middle White¹ premiat, avusese un vis ciudat în noaptea dinainte și că voia să-l împărtaşească și celorlalte animale. Căzuseră de acord să se întâlnească toate în hambarul cel mare, îndată ce domnul Jones se retrăgea la o distanță sigură. Bătrânul

1. *Middle White* – rasă de porc „Alb Mijlociu“.

Senior, cum îi spuneau cu toții, deși la expoziție fusese prezentat sub numele de Frumosul din Willingdon, impunea atâta respect la fermă, încât toată lumea era gata să-și sacrifice un ceas de somn ca să audă ce avea el de spus.

La un capăt al hambarului celui mare, pe un fel de platformă înălțată, Seniorul stătea deja instalat pe culcușul său de paie, sub un felinar agățat de o grindă. Avea doisprezece ani și în ultima vreme se îngrașase cam prea mult, dar era încă un porc cu o înfățișare maiestuoasă, cu un aer înțelept și binevoitor, cu toate că niciodată nu i se tăiaseră colții.

Nu după mult timp, începură să sosească și celelalte animale, fiecare așezându-se comod, după obiceiul său. Primii veniră cei trei câini, Bluebell², Jessie și Pincher, apoi porcii, care se așezară pe paiele din fața platformei. Găinile se cocoșară pe pervazurile ferestrelor, porumbeii bătând din aripi, înălțându-se până pe căpriorii acoperișului, iar oile și vacile se așezară în spatele porcilor și începură să rumege.

Boxer și Clover, cei doi cai de tracțiune, intrară împreună, mergând foarte încet și cu mare grijă, cu copitele lor mari și păroase, de teamă să nu calce vreun animal ascuns în paie. Clover era o iapă corpulentă, cu înfățișare maternă, trecută de prima tinerețe, care nu-și mai recăpătase silueta după cel de-al patrulea

2. Bluebell – *Clopoțel*.

mânz. Boxer era un animal enorm, înalt de peste un metru și optzeci de centimetri și puternic cât doi cai obișnuiți laolaltă. O dungă albă, care-i cobora pe frunte până la nas, îi dădea un aer cam nătâng și, de fapt, nici nu era prea isteț, însă toată lumea îl respecta pentru tăria lui de caracter și pentru formidabila sa putere de muncă.

După cai veniră Muriel, capra cea albă, și Benjamin, măgarul. Benjamin era cel mai bătrân animal de la fermă și cel mai puțin sociabil. Vorbea rar, iar când vorbea, o făcea, de obicei, pentru a rosti câte o remarcă plină de cinism. Spunea, de exemplu, că Dumnezeu îi dăduse coadă ca să alunge muștele, dar că el ar fi preferat să nu aibă nici coadă, nici muște. Numai el, dintre toate animalele fermei, nu râdea niciodată. Dacă era întrebat de ce, răspundea că nu vede nimic de râs. Cu toate acestea, fără s-o recunoască vreodată deschis, ținea la Boxer; cei doi își petreceau duminicile, de obicei, pe mica pășune din spatele livezii, păscând umăr la umăr, fără să-și vorbească.

Cei doi cai tocmai se așezaseră când un cârd de rățuște, rătăcite de mama lor, intrară înșirați în hambar, măcăind în șoaptă și plimbându-se dintr-o parte în alta în căutarea unui loc unde să nu fie călcați în picioare. Clover făcu un fel de zid în jurul lor cu unul dintre picioarele din față, iar rățuștele, ghemuindu-se la pământ în spatele acestuia, adormiră imediat.

În ultimul moment intră și Mollie, iapa cea albă, prostuță, dar drăguță, care trăgea șareta domnului Jones, pășind grațios, mestecând un cubuleț de zahăr. Își alege un loc în față și încep să-și vânture coama albă, sperând să atragă atenția celorlalți asupra panglicilor roșii cu care era împletită.

Ultima sosi pisica, care, ca de obicei, privi în jur în căutarea locului celui mai călduros și, în cele din urmă, se înghesui între Boxer și Clover. Acolo începu să toarcă mulțumită pe tot parcursul discursului Seniorului, fără să asculte măcar o singură vorbă.

Toate animalele erau acum de față, cu excepția lui Moise, corbul domesticit, care dormea pe o prăjină, în umbra porții din spate a hambarului. Când Seniorul văzu că toate se așezaseră comod și așteptau cu atenția cuvenită, își dres glasul și începu să vorbească:

— Tovarăși, ați auzit deja despre visul ciudat pe care l-am avut azi-noapte. Dar despre vis am să vă povestesc mai târziu. Mai întâi am altceva de spus. Nu cred, tovarăși, că mai am multe zile de trăit printre voi și, înainte de a muri, socotesc că este de datoria mea să vă împărtășesc înțelepciunea pe care am acumulat-o până acum. Am avut o viață lungă, am avut mult timp de gândire, stând singur în cocina mea, și cred că pot spune că am înțeles natura vieții pe acest pământ mai bine decât oricare alt animal de astăzi. Despre aceste lucruri vreau să vă vorbesc.

Deci, tovarăși, care este natura acestei vieți pe care o trăim? Să privim lucrurile în față: viețile noastre sunt nefericite, pline de trudă și scurte. Ne naștem, primim exact atâta hrană cât să nu ne dăm sufletul, iar aceia dintre noi se dovedesc capabili de muncă sunt forțați să muncească până la ultimul strop de vlagă. Iar în clipa în care nu mai aducem niciun folos, suntem măcelăriți cu o cruzime înflorătoare. Niciun animal din Anglia nu cunoaște ce înseamnă fericirea sau tihna după ce împlinește vârsta de un an. Niciun animal din Anglia nu este liber. Viața unui animal înseamnă mizerie și sclavie. Iată adevărul curat.

Dar, oare, asta ține pur și simplu de natura lucrurilor? Se întâmplă așa pentru că pământul ăsta al noastră e atât de sărac, încât nu poate asigura o viață decentă celor care trăiesc în ea? Nu, tovarăși, de o mie de ori nu! Pământul Angliei este fertil, clima ei este bună și este capabilă să ofere hrană din belșug unui număr de animale cu mult mai mare decât cel care o locuiește astăzi. Numai ferma noastră ar putea întreține o duzină de cai, douăzeci de vaci și sute de oi, toate trăind într-un confort și o demnitate care astăzi sunt aproape de neimaginat.

De ce, atunci, continuăm să trăim în asemenea condiții de mizerie? Pentru că aproape întregul rod al muncii noastre ne este furat de oameni. Iată, tovarăși,

răspunsul la toate problemele noastre. El se rezumă la un singur cuvânt: OMUL!

Omul este singurul nostru dușman adevărat. Scoateți Omul din scenă și cauza fundamentală a foamei și a muncii istovitoare va fi înlăturată pentru totdeauna.

Omul este singura ființă care consumă fără să producă. El nu dă lapte, nu face ouă, este prea slab ca să tragă plugul și nu poate alerga suficient de repede ca să prindă iepuri. Cu toate acestea, el este stăpân peste toate animalele. Le pune la muncă și le dă înapoi doar atât cât le este necesar ca să nu moară de foame; tot restul îl păstrează pentru sine. Munca noastră lucrează pământul, balega noastră îl fertilizează și, totuși, care dintre noi posedă mai mult decât propria piele?

Voi, vacilor, pe care vă văd în fața mea, câte mii de litri de lapte ați dat anul trecut? Și ce s-a întâmplat cu laptele acela care ar fi trebuit să-i hrănească pe vițeii voștri, ca să crească puternici? Până la ultimul strop s-a scurs pe gâtlejurile dușmanilor noștri.

Iar voi, găinilor, câte ouă ați făcut anul acesta și câte dintre ele au ajuns să dea pui? Toate celelalte au fost duse la piață ca să aducă bani lui Jones și oamenilor lui.

Și tu, Clover, unde sunt cei patru mânji pe care i-ai născut și care ar fi trebuit să-ți fie sprijin și bucurie la

bătrânețe? Fiecare a fost vândut când a împlinit un an; pe niciunul nu-l vei mai vedea vreodată. Drept răsplată pentru cele patru nașteri și pentru toată munca ta la câmp, ce ai primit în afară de rații și de un loc în grajd?

Și nici măcar viețile de mizerie pe care le ducem nu ni se îngăduie să le trăim până la capătul lor firesc. În ceea ce mă privește, nu mă plâng, pentru că fac parte dintre cei norocoși. Am doisprezece ani și am avut peste patru sute de copii. Aceasta este viața firească a unui porc. Dar niciun animal nu scapă, până la urmă, de cruzimea cuțitului. Voi, porcii cei tineri, îngrășați pentru tăiere, pe care vă văd stând în fața mea, cu toții vă veți sfârși viața urlând pe butuc, în mai puțin de un an. La această oroare suntem cu toții sortiți să ajungem: vaci, porci, găini, oi, cu toții. Nici măcar caii sau câinii nu au o soartă mai bună. Pe tine, Boxer, chiar în ziua în care mușchii aceia puternici ai tăi își vor pierde vloga, Jones te va vinde tăietorului de cai, care îți va tăia beregata și te va fierbe pentru câinii de vânătoare. Iar câinilor, când îmbătrânesc și le cad dinții, Jones le leagă câte o cărămidă de gât și îi înecă în iaz.

Și atunci, tovarăși, nu este la fel de limpede ca lumina zilei că tot răul acestei vieți a noastre izvorăște din tirania oamenilor? Numai dacă scăpăm de Om, numai atunci rodul muncii noastre ne va aparține.

Aproape peste noapte putem deveni bogați și liberi. Și atunci, ce trebuie să facem? Ce? Să muncim zi și noapte, trup și suflet, pentru răsturnarea stăpânirii oamenilor! Iată mesajul meu către voi, tovarăși: REVOLUȚIE! Nu știu când va veni această revoluție, poate peste o săptămână, poate peste o sută de ani, dar știu, la fel de sigur cum văd paiele acestea sub picioarele mele, că, mai devreme sau mai târziu, se va face dreptate. Întipăriți-vă acest lucru în minte, tovarăși, în puținul timp care v-a mai rămas de trăit! Și, mai presus de orice, transmiteți acest mesaj al meu celor care vor veni după voi, astfel încât generațiile viitoare să ducă mai departe lupta până la victorie.

Și nu uitați, tovarăși, că nu trebuie să șovăiți nicio clipă în hotărârea pe care ați luat-o. Niciun argument să nu vă abată din drum. Nu ascultați niciodată când vi se va spune că omul și animalele au interese comune și că prosperitatea unuia înseamnă prosperitatea celorlalte. Toate acestea sunt minciuni. Omul nu servește niciodată interesele vreunei alte creaturi în afară de el însuși. Iar între noi, animalele, să domnească o unitate deplină, o solidaritate desăvârșită în luptă. Toți oamenii sunt dușmani. Toate animalele sunt tovarăși!

În acel moment se stârni o zarvă teribilă. În timp ce Seniorul vorbea, patru șobolani mari se târăseră afară din vizuina lor și stăteau sprijiniți pe etichete din spate, ascultându-l. Căinii îi zăriră dintr-o privire și numai printr-un salt fulgerător spre găurile lor izbutiră

șobolanii să scape cu viață. Seniorul își înălță copita, cerând liniște.

— Tovarăși, zise el, iată o problemă care trebuie rezolvată. Animalele sălbatice, cum ar fi șobolanii și iepurii de câmp, sunt ele prietenii ori dușmanii noștri? Să supunem la vot. Pun în fața adunării această întrebare: sunt șobolanii tovarăși cu noi?

Votul hotărî imediat, cu o majoritate covârșitoare, că șobolanii erau tovarăși. Numai patru animale se împotriviră: cei trei câini și pisica, despre care s-a descoperit mai târziu că votase și pentru, și împotriva. Seniorul continuă:

— Mai am puține lucruri de spus. Doar vă repet: nu uitați nicio clipă că aveți datoria de a-l dușmăni pe Om și tot ceea ce ține de el. Oricine merge pe două picioare este dușman. Oricine merge pe patru picioare sau are aripi este prieten. Și țineți minte că, luptând împotriva Omului, nu trebuie să ajungem să semănăm cu el. Chiar și după ce îl veți învinge, să nu-i adoptați viciile. Niciun animal nu trebuie să trăiască vreodată într-o casă, să doarmă într-un pat, să poarte haine, să bea alcool, să fumeze tutun, să se atingă de bani sau să se ocupe cu negoțul. Toate obiceiurile Omului sunt rele. Și, mai presus de orice, niciun animal nu trebuie să ajungă vreodată stăpân peste alte animale asemenea lui. Slabe ori puternice, inteligente ori simple, noi, animalele, suntem frați.